

FÆRDER 5.1

— Magasin for tanke, tro og kultur fra Den norske kirke i Færder

Nr. 2 2021
75. årgang

Den moderne pilegrimen

Den nye ensomheten utfordrer oss. Kanskje til det bedre?

Hellige reisemål
Finn Gud på GPSen

Kul konfirmasjon
Taco, vannkrig og pirater

Innpakkede kirker
Arvesølvet pusses opp

LEDER:

DEN NYE ENSOMHETEN

Av Kjell Richard Landaasen, redaktør

Mye er sagt om ensomhet det siste året. Vi har oppdaget oss selv på godt og vondt. Enten ensomheten kom som en etterlengtet gave, eller den stjal et sårt tiltrengt fellesskap, har den endret noe i oss. Det er tidlig å si, men det er lov til å håpe at det er til det bedre.

Er ensomhet bra? Ja og nei. Ensomhet henger sammen med livskvalitet, mental og fysisk helse, men forskning forteller at det er kvaliteten på relasjonene som avgjør, ikke kvantiteten. Har pandemien gitt oss noe godt, er det kanskje muligheten til å se oss selv utenfra og vurdere hva som egentlig betyr noe. Kanskje vi savner helt andre ting enn vi hadde trodd.

Tro er relasjon. Skapelsesberetningen forteller at vi er skapt til fellesskap, med Gud og med hverandre. Det er der, i den andres blikk, at vi blir til og får en identitet. Jesus kom for å være sammen med oss. Vi er ikke nikkedukker eller tjenere; Jesus selv kaller oss søsken og venner. Det er vi i kirken også – et fellesskap av ulike mennesker som møtes i våre like kår, i vår sorg og glede, forgjengelighet og evighet.

Vi er pilegrimer. Vi er gjester i verden. Vi er på vandring, alene og sammen, på åpne veier og på gjengrodde stier. Pilegrimsleden som går fra Santiago de Compostela i Spania til Nidaros krysser Færder ved Nøtterøys hvite middelalderkirke. Du kan gå hele veien. Eller en liten bit. Inn i naturen, inn i kulturen, inn i troen. Inn i deg selv.

FÆRDER 5.1

Færder 5.1 er et gratis magasin fra Den norske kirke i Færder; menighetene Teie, Torød, Nøtterøy, Tjøme og Hvasser. Fem menigheter i én kirke. Din kirke, dine tilbud – velkommen!

Vil du gi en gave? Bladet er basert på frivillighet og gaver. Gi på konto 2480.19.38708 eller Vipps til 511457.

Følg Kirken i Færder på Facebook, Instagram og YouTube. Du finner også alle våre seks kirker og en rekke grupper på Facebook.

Les mer på www.kirken.no/faerder.

vipps

#511457

DAGENS TEKSTER

TANKE

Den moderne pilegrimen
På åndelig vandring
Tanker om livet
Tør vi ta praten om alkoholen?
Hans Nielsen Hauge 250 år
Miljøvern og fair trade anno 1796

04
12
18

TRO

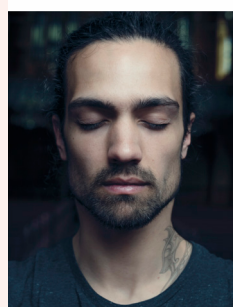
Skyer på himmelen
Domprost Marta Botne om sommer
Dagens midtpunkt
Tro, taco og et ekstra kromosom
Sommerens gudstjenester
Morgen og kveld, inne og ute

09
10
22

KULTUR

En salme om frihet
Kantorens pilegrimsreise
Tildekte kirker på øyene
Kulturarven pusses opp
Slekters gang
Vi feirer og minnes

08
16
30

PÅ FORSIDEN:
«Rom for stillhet» fra
kirkens kampanje Rom for
deg fra 2019.

FOTO:
Jarle Hagen

De fem menighetene i Færder oppdaterer stadig sine planer for å være grønne menigheter. Det betyr bevissthet rundt blant annet energibruk, innkjøp og avfallshåndtering og fokus på miljø i gudstjeneste, diakoni og undervisning.

Kirkene i Færder har holdt gudstjenester og samlinger i levende live, inne og ute, på Facebook, Zoom og YouTube. Hva synes du var fint, hva savner du, og hvordan kan vi møte deg? Fortell oss på redaksjon@kirken.færder.no!

FOTO: Brooke Lark/Unsplash

20

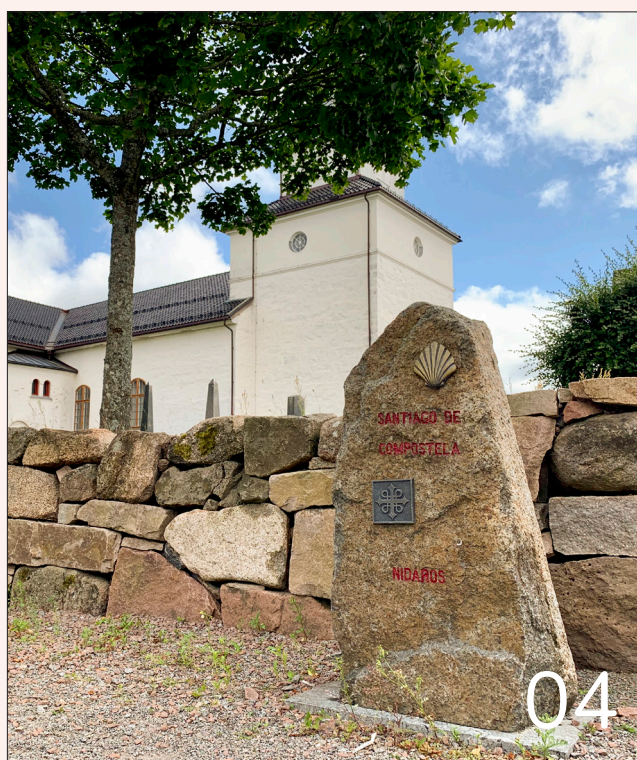

FOTO: Torill Helene Heidal Landaaen

04

”

Kanskje er labyrinten av tanker og uro nødvendig for å finne ut hva du egentlig søker og lengter etter.

Marta Botne,
domprost i Tønsberg

09

Tunsbergleden gjennom Vestfold er merket med 800 skilt fordelt på 110 kilometer. Men hva er egentlig en pilegrim?

Ditt nærmeste pilegrimsland

Fuglene synger i Teieskogen. Sola sildrer ned gjennom bøkekronene. Er det rart vi blir religiøse i naturen?

TEKST: Kjell-Richard Landaasen FOTO: Torill Helene Heidal Landaasen

Her er det skikkelig fint. Vi er ekstra heldige i Vestfold. Vi har kirker, hellige kilder og gamle pilegrimsmål på rekke og rad!

Vi går pilegrim, langs en vei som har Santiago de Compostela i den ene enden, Nidarosdomen i den andre – og Nøtterøy kirke på midten. Fra stolpe til stolpe, merket med små, røde kors i en flette av gull.

Eivind Luthen er religionshistoriker, forfatter, reiseleder og daglig leder i pilegrimsfellesskapet St.Jakob, som i år feirer 25 år. Uten ham er det ikke godt å si hva pilegrimskulturen i Norge hadde vært – om den i det hele tatt hadde vært.

– Jeg elsket å reise, men jeg ville ikke være turist i eget liv. Jeg ville komme innenfor historien, være del av noe, forklarer han.

Derfor dro han i 1978 til nettopp Santiago de Compostela i Spania for å bli bedre kjent med pilegrimshistorien. Det er i dag et av verdens mest kjente pilegrimsmål, men ikke engang spanjolene merket sin første rute før i 1986. I 1992 kom den første boka om pilegrimsvandring i Norge, *I pilegrimenes fotspor* – signert Luthen. Nå har kunnskapen og vandringen blitt et bibliotek av historie, betraktninger, reiseguides og artikler.

Mange grunner til å vandre

De første pilegrimene søkte relikvier, bot og helbredelse. I dag er det like mange grunner til å gå som det er vandrere.

– Jeg møter folk i sorg, i livskriser, som er døende, som vil vekk fra sin egen sorg og sitt eget tap, gå opp en ny historie. En er blitt pensjonist, en annen enke. Noen vil endre livsmønstre, eller har noe uoppgjort med seg selv.

Innsatte går, og folk i rehabilitering – og Moddi, Staysman og

Mette-Marit.

– En pilegrimsreise skal åpne dører, gi større utsikt og innsikt. Det er derfor vi reiser. Få påfyll, lære om mine medmennesker og om min plass i verden.

Luthen frisker opp gamle ruter, får dem over på stier og grusveier, fra kulturminne til kulturminne, gjennom godt terreng.

– Vi må vekk fra asfalten. Pilegrimen er en langvandrers, og asfalten knekker oss.

De historiske veiene er tapt for lengst, og de nye legges der det er hensiktsmessig for dagens mennesker. Slik er ikke Tunsbergleden over Veierland historisk korrekt.

– Man kan strengt tatt ta båten fra Sandefjord til Nøtterøy. Men Veierland er jo så fint! Det er sjelegodt å gå der.

– Vær nysgjerrig

Da staten kom inn med midler til å utvikle pilegrimsledene i Norge var kommersielt reiseliv med på lasset. Komfortpilegrim med spa og lokale delikatesser kan være et første steg for enkelte, men ikke for Luthen. Målet er ikke flest mulig pilegrimer til Trondheim, men levende stier gjennom landet.

– Vi har alt, biler, hytter, hus. La dette lille rommet få være et fristed. Vær heller nysgjerrig, oppfordrer han.

Luthen bruker ord som medmenneske og naturempati. Og helse. Å gå pilegrim er økonomisk og miljøvennlig. Det styrker lokalt næringsliv, kulturlandskap, kunnskap, historie. Du kan gå kort, langt, fra en stolpe til en annen. Guidet, i gruppe, alene. Nå som overnatting er kinkig, er dagsturer i nærmiljøet populært. Du kan bruke kajakk, sykkel og være bilgrim over de tunge etappene. Det er som med trening – gjør det som får deg ut!

En nyttig øvelse. Pilegrimsreiser var en gang big business i Europa. Århundrer senere blomstrer den åndelige øvelsen. Eivind Luthen (t.v) og Tore Dvergastein er blant dem som finner stor glede i å vandre – her i Teieskogen.

– Men du må bevege deg. Pilegrim er kropp og bein. Du kommer ikke i nærheten av pilegrimen om du sitter og mediterer.

Fascinert av langsomheten

– Jeg hadde et bilde av at dette er for noen andre, med kappe og stav. Så fikk jeg oppleve å gå og skjønte at det ikke var så spesielt. Jeg møtte enkeltmennesker og ulike miljø, og ble fascinert av langsomheten det representerer, sier Tore Dvergastein.

Dvergastein er seniorrådgiver for kultur i Tunsberg bispedømme, som omfatter Færder. Når vi møtes har han vandret fra Larvik til Tønsberg med biskopen og spilt inn film.

– *Hvorfor går vi pilegrim?*

– Beveggrunnen for å gå er veldig sammensatt. Noen vil finne frem til noe, andre vil bare erfare hva en slik vandring kan gi. Noen går for å ta med seg selv og historien sin inn i nye sammenhenger. Og noen går helt sikkert for å meditere og for å finne en styrket tro. Pilegrim er et begrep ingen eier helt, det er fritt og lever sitt eget liv. Det er mangfoldets vandring.

Turist og pilegrim

Dvergastein bruker ordene avkobling og påkobling.

– Det er tidsklemme, vi er online, skal få livet til å passe inn i ulike forventninger. Da er det en motreaksjon å velge langsomheten, stillheten og miljøet. Kropp og sjel finner sammen.

Søken og undring går godt sammen med ferie og rekreasjon. Det er tross alt da vi har tid til å tenke, sanse, føle. Men han adva-

rer mot å blande inn det organiserte fritidslivet.

– Når er du turist og når er du pilegrim? I utlandet går vi ofte inn i en kirke, tenner et lys, og ut igjen. Vi har de samme mulighetene langs leden. Vi kan gå inn i det hellige rommet og fornemme Guds nærvær, som er så vakkert.

Og ut igjen. I naturen. Pilegrimsbevegelsen skaper en forbindelse mellom det moderne mennesket og troen.

– Det er bedre plass til de store spørsmålene i et kirkerom eller i et vakkert kulturlandskap, enn i en hektisk hverdag.

Åpne dører til gammel skatt

Dvergastein forteller at bispedømmet jobber med å få enda flere åpne kirker underveis. Noen steder har guide, andre kan man ringe for å få låst opp døren og selv gå inn i stillheten. Noen har tekstlesning og tidebønner. Arven fra kloster- og fromhetsliv lever i beste velgående – og angår oss ofte mer enn vi tror. Kirken har en levende skatt å øse av.

– Det er noe med å ta imot velsignelsen og å bli sendt ut. Før kom folk for å se et relikvie, få kraft, noe som styrket på ferden. Vi har ikke relikvier, men hellige rom, skrifter og kunst. Vi har legedom, trøst, retning og håp, og det er kanskje noe av det fineste kirken kan tilby.

Det ideelle pilegrimsfelleskapet St.Jakob har som formål å fremme pilegrimsvandring i Norge og utlandet. Som medlem får du informasjon, fellesskap og gode ressurser. Se pilegrim.no.

Foto: David Tett/Pilegrimsleden

Med Gud på GPSen

Det er fortsatt en stund til vi valfarter til utlandet, men Norge ligger her, like rikt og forlokkende. Glem hvalsafari og syltet granbar – vi har de virkelig annerledes reisemålene! Her har vi samlet tips og inspirasjon fra ressursiden pilegrimsleden.no.

GJØR GODE FORBEREDELSE

Er du i grei form og trygg på å ferdes i naturen, kan du bli pilegrim. Er du nybegynner, får du svar på ofte stilte spørsmål på pilegrimsleden.no. For eksempel at rutinerte pilegrimer går i snitt 20 kilometer hver dag, at du i hovedsak går på stier i naturen, at enkelte overnattingssteder gir rabatter til pilegrimer – og at det er lov å både snakke, le og synge mens du går pilegrim!

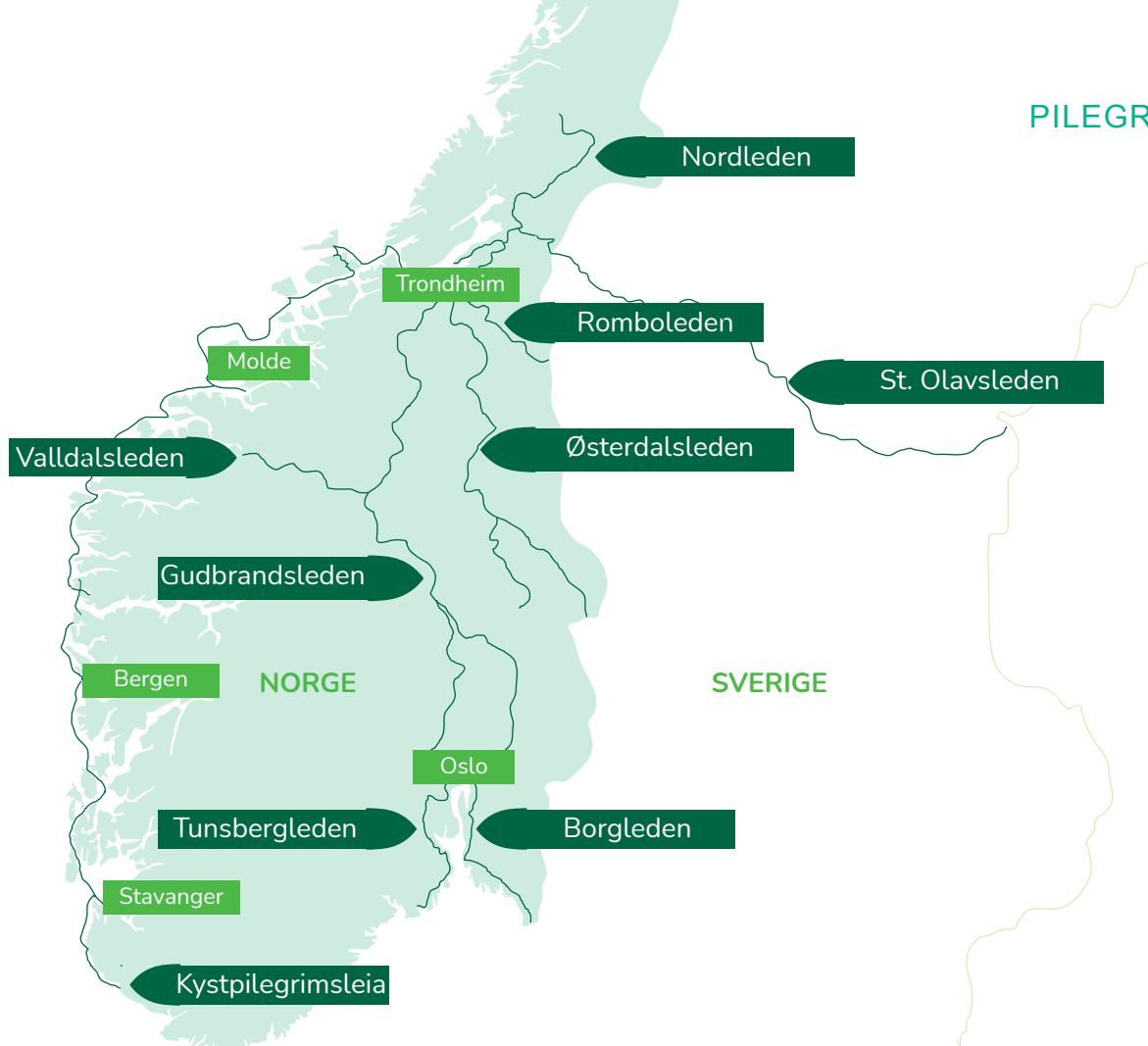
Nettstedet byr også på gode pakkelister, tilpasset om du planlegger å bo ute eller inne. Det anbefales å ta en prøvetur med sekk i nærområdet før den store pilegrimsturen. Men skulle noen etapper likevel bli for tunge, tilbys bagasjetransport langs veien.

Og du! Nye sko er fy-fy. Bruk gode, inngåtte sko!

FÅ TIPS OG MEKTIGE OPPLEVELSER PÅ VEIEN

I tillegg til alle opplevelsene som preger den ytre vandringen, byr ledene på en indre vandring. Pilegrimsvandring gjør noe med mennesket. Uavhengig av tro og religiøs bakgrunn er det få som ikke gjennomgår en mental forandring på denne turen. Å komme frem til målet etter dager på vandring er en mektig opplevelse å bære med seg.

På pilegrimsleden.no kan du lage din egen tur ved å taste inn hvilken strekning du vil gå. Du vil da få opp kart, overnattingssteder, aktiviteter, kirker, kulturminner og matbutikker langs ruta. Turforslagene er tilpasset både barnefamilier og livsnytere, så langs pilegrimsleden kan du både hvile i prisbelønt arkitekttur eller sove i telt.

Ill: redaksjonsrommet.no

Foto: pilegrimsleden.no

SKAFF DEG ET PILEGRIMSPASS

På pilegrimsvandring til Nidaros er det tradisjon for å bruke pilegrimspass for å dokumentere vandringen. Passet har plass til stemples som samles underveis og blir for mange et kjærnt minne, med historier knyttet til hvert stempel.

Ønsker du et håndfast bevis på at du har gått pilegrim får du Olavsbrevet ved å gå de ti siste milene inn til Trondheim og Nidarosdomen. Forutsetningen er at du viser frem pilegrimspasset med stempel og påtegninger som dokumentasjon. Olavsbrevet utdeles ved Nidaros pilegrimsgård som ligger rett ved Nidarosdomen. Du kan også få Olavsbrevet om du sykler de siste 20 milene inn til Trondheim. Men – pilegrim kan du gå hvor som helst, uten pass, nordover som sydover!

KRONPRINSESSE METTE-MARIT OM Å VÆRE PILGRIM

Kongefamilien er trofaste pilegrimer, og har ved flere anledninger vandret langs pilegrimsleden. Hennes Kongelige Høyhet Kronprinsessen sendte følgende hilsen til deltakerne på årets nasjonale pilegrimskonferanse:

– En pilegrimsvandring har en ekstra dimensjon ved seg. Den forener oss med mennesker som har levd før oss, som har vandret mot det samme målet – i håp og bønn, i fortvilelse eller takknemlighet. Det er dypt meningsfullt – og det minner oss om at vi alle er del av noe større enn oss selv. At vi står i en lengre linje enn våre egne liv. (Foto: Jørgen Gommæs / Det kongelige hoff)

MIN SALME

I denne spalten løfter våre kantorer frem en salme som er viktig for dem, og forteller hvorfor.

FOTO: Gudmund Nese

En indre reise

– *Hvilken salme har du valgt, og hvorfor?*

– Pilegrimsreisen har blitt populær igjen. Man reiser gjerne geografisk, men man kan også reise i sitt indre. Med salmen «Jesus Krist forklar meg hva du mente» tar Eivind Skeie meg med på en slik indre pilegrimsreise. En pilgrim søker noe, er på vei mot et mål som ikke alltid synes innlysende – kanskje også med et stille håp om at veien blir til mens en går.

– *Hvordan oppdaget du salmen?*

– Jeg fikk øynene opp for denne salmen i Nidaros Domkirke i 2004 under arbeidet med verket «Passio Olavi», basert på gamle fortellinger om Olav, Norges helgenkonge. Jeg medvirket som organist. Siden kirken var opptatt både dag og kveld under årets Olavsfestdager, fikk jeg øvingstid om natten, mutters alene i en mørklagt katedral – bare med lys på det store orgelets spillebord og notebrett. En fantastisk opplevelse!

I august arrangeres Vestfold orgelfestival, og Wenche er engasjert som solist. Fordi orgelet er kirkens hovedinstrument, er det viktig å holde orgelkulturen høyt i hevd. Vestfold orgelfestival er et verdifullt tilskudd til regionens musikkliv, for både kirken og kulturlivet, og her kan en lytte til flere av Europas fremste utøvere på dette instrumentet – deriblant Wenche Henriksen.

Wenche Henriksen har skrevet en sterk tekst om denne salmen. Les hele på våre nettsider! Eivind Skeie har skrevet flere verk til Korsolen på Nøtterøy. Odd Johan Overøye er komponist og arrangør, bosatt i Trondheim. Han og Eyvind Skeie har skrevet tre musikaler om tre norske helgener. Denne er fra musikkspillet om Olav den hellige. Trykt med tillatelse av Eivind Skeie/Ung kirkesang, fra Passio Olavi.

Jesus Krist forklar meg hva du mente

Jesus Krist, forklar meg hva du mente med å bære korset etter deg.
Lær meg alt jeg trenger for å vandre på de sanne pilegrimers vei.
Du som styrer universets stjerner og som ser det aller minste strå,
bøy mitt stolte hjerte og fortell meg hva jeg skulle gjøre nettopp nå.

Alle ting er gitt meg som en gave.
Verden er så endeløs og rik.
Gjør meg til en pilgrim som følger i ditt spor og stadig blir deg lik.
Gi meg del i kraften som forvandler tvil til tro og hat til kjærlighet,
slik at jeg kan speile for de andre Guds nåde og barmhjertighet.

Pilegrimer er vi gjennom tiden fra vår fødsel like til vår død
Led oss, gode hyrde, på vår vandring.
Gi oss livets vann og nådens brød.
Bøy oss mot din vilje under korset,
la vår tro bli mild og sterk og sann,
inntil alle pilegrimer møtes der du venter, i ditt gode land.

Norsk salmebok nummer 436

FOTO: Unsplash/Simon Harmer

Skyer på himmelen

TANKER OM TRO

Sommeren er her. Lange, lyse dager gir oss mulighet til å være mye ute under åpen himmel. På sjøen, gå turer eller kanskje stelle i hagen og se det gro. Jeg er glad i å være ute i allslags vær. Når jeg går tur kommer kroppen inn i en rytme som gjør at sjel og kropp «henger sammen» på en annen måte enn når jeg sitter mye stille. Noen går pilegrimsvandring. Noen går langt, andre går små etapper av pilegrimsleden. Å være pilegrim er ikke en tur bare for å komme fram til målet, men det handler om å finne en indre rytme som gir rom for refleksjon hvor veien er målet. Om man er i sorg, eller strever med andre vanskelige ting, kan vandring være som en bønn, en meditasjon. Man kan gå alene eller sammen. Stoppestedene og pausene er like viktige som veien.

Å ligge i gresset, på stranda eller på et svaberg og se opp på himmelen gir god hvile. Hvis himmelen er skyfri, er den kongeblå himmelhvelvingen både vakker og uendelig. Ofte dukker det opp skyer, og det er spennende å betrakte skyene som kommer og går. Noen skyer glir over himmelen, andre ganger ser jeg hvordan skya litt etter litt løser seg opp på den blå

TEKST:
Marta Botne,
domprost i Tønsberg

FOTO:
Privat

hvelvingen. Vannet i skya fordamper rett og slett. Noen skyer driver sammen og blir større – kanskje så store at de skygger for sollyset.

Når vi vil meditere eller be er det mange som opplever at man ikke får det til. Det kommer så mange rare tanker som sinnet hekter seg fast i. Sånne tanker som kommer når vi forsøker å falle til ro, er tanker som vi bare kan la komme. Like lite som vi kan stoppe skyene på himmelen, kan vi stoppe tankene våre. Men vi kan betrakte dem, la dem bli en del av bønnen uten å kjempe med dem, eller løse de problemene som tankene våre gir oss, når vi endelig har mulighet til å falle til ro. La dem være der, så kanskje de kan løse seg opp som skyene gjør på himmelen? Kanskje er labyrinten av tanker og uro nødvendig for å finne ut hva du egentlig søker og lengter etter. Bibelen sier noe om at Gud kjenner oss og vet hva vi lengter etter før vi selv er i stand til å sette ord på vår lengsel. Denne sommeren er en mulighet til vandring og hvile.

God sommer – med himmel over livet!

KONFIRMASJON

Kirkene i Færder tilbyr konfirmasjon for alle. Trenger ditt barn tilrettelegging? Vi finner en løsning!

Dagens midtpunkt

– Taco-middag, sjørøverskatt og vannpistolkrig!
Det var Ulriks tre ønsker for konfirmasjonsfesten.

TEKST: Kjell-Richard Landaasen FOTO: Privat

Som kirke vil vi møte alle mennesker, der de er. Det er ikke alltid vi lykkes, men vi prøver. Alle skal med!

Ellen Haga er moren til Ulrik, en glad konfirmand med Downs syndrom. Hun jobber dessuten med trosopplæring i kirken, og dét er grunnen til at hun deler bilder og inntrykk fra den litt uvanlige konfirmasjonen. Hun har hatt mange andre konfirmanter, men denne dagen valgte hun å bare være mamma.

– Dette skulle være Ulrik sin dag. Dermed ble det taco til middag, smiler hun.

Og selvfølgelig gaver. Taler og hilsener, bilder og minner. Og sjørøverkiste. Og etter maten var det av med dresser og bunader og fram med vannpistoler og kanoner. Er det fest, så er det fest!

Gode møtepunkter

Mange som har barn med spesielle behov venner seg til å omgå en del av det andre tar for gitt. Omkostningene ved tilrettelegging blir fort for stor. Det var ikke aktuelt for Ellen å droppe konfirmasjonen.

– Selv om det er store forskjeller, er han ett av våre fire barn. De tre eldre har gått konfirmasjonsforberedelser og vært i kirka i et år, så hvorfor skulle ikke han? spør Ellen.

Men det var mange spørsmål og mye hverdag i forkant. Ulrik ventet på hofteoperasjon. Ville han klare å gå, knele, hvordan var dagsformen, humøret?

– Og hvordan gikk det?

– Kjempefint! Han var så stolt, og det ble en fantastisk dag. Han fikk gode møtepunkter, koste seg, følte seg sett. Også er han jo tenårings, da, smiler hun.

I konfirmasjonstiden blir ungdom landet over kjent med sin

lokale kirke. For mange er det en helt ny verden som åpner seg.

– Mange oppdager at kirken er opptatt av miljø, pride, kvinnesak. Den er så mye mer enn mange tror.

Mange opplever det godt bare å komme og være.

– Jo eldre jeg blir, jo mer åpenbart er det at tro har lite med kognitiv kapasitet å gjøre. Vi andre har filtre og baler med spørsmål. Ulrik bare vet at han er Guds menneske. Dette er ikke en ting vi må gjøre vanskelig eller intellektuelt.

Tvert imot opplever Ellen at Ulrik hjelper dem å komme enda nærmere mysteriet Gud.

– Vi fikk sette Ulrik i fokus den dagen, vel vitende om at han er i Guds fokus. Det er så viktig, uansett hvem du er og hvilke behov du har, sier Ellen.

Skapt i Guds bilde

– Ulrik, ja! Han er en fin fyr!

Sokneprest Maia Koren smiler når hun tenker tilbake på tiden sammen med Ulrik i Teie kirke.

– Tilrettelagt konfirmasjon handler om å møte enkeltpersoner der de er. Først og fremst etablere trygghet til meg som ny person i kretsen, dernest til de rommene og tradisjonene vi har i kirken, forklarer Maia.

Denne gangen var gjentakelser viktig, så de to guttene i gruppa ble kjent med rutinene. Men selv om vi kaller dette tilrettelagt, trenger vi alle noe som passer for oss, der vi er, påpeker presten. Enten det gjelder autisme, Downs syndrom, nedsatt syn eller hørsel, så trenger vi å føle at vi hører til.

– Det er ikke oss og dem i kirken. De er seg selv, ikke diagnosen, og vi er mennesker alle sammen. Mangfoldet viser at vi alle

er skapt i Guds bilde. Vi er ulike, og utfyller hverandre, sier Maia.

Kjernen sitter igjen

– Ulrik er seg selv. Han er ekte. Det er et forbilde for oss som gjerne pakker inn følelsene våre. Han gir tydelig beskjed når han er ferdig, når noe er leit, eller teit, eller helt fantastisk. Det er lett å forholde seg til, og ganske befriende, smiler Maia.

– *Hvordan var det for deg som prest å møte disse ungdommene?*

– Det skreller vekk alt det ubetydelige, så det er kjernen i troen som sitter igjen. Og det er at det finnes en Gud som elsker deg slik du er, som du kan snakke med hele livet. Uavhengig av hva som hender deg er Gud en som går med deg, sier Maia.

I en så liten gruppe blir alle bedre kjent, også med støttepersonen som hver enkelt har med.

– Det blir mye tid en til en. Det skaper en god relasjon der man deler interesser og får innblikk i hverandres liv på en annen måte. Det er ikke bare kirken som inkluderer dem – de inkluderer meg.

Tro gjøres sammen

Maia skulle ønske vi feiret tilrettelagte gudstjenester hver søndag. Kirkens rom er for alle, og mens noen av oss trenger hodet for å nærme oss Gud, bruker andre sansene. Salmene og tekstene pløyer dypt inn i livet.

Symbolene vi bruker og handlingene vi gjør – tenne lys, knele, be, spise og drikke brød og vin – gir mange en klar opplevelse av noe mer.

– Ikke minst deltagelse – som seg selv. Tro er ikke stillesittende «se på», men noe vi gjør sammen, forklarer Maia.

– På hver samling satte vi oss rundt lysgloben og tente et lys for hver konfirmand. Når Ulrik tente sitt lys, sa jeg, «Ulrik, dette er ditt lys, det står og skinner ved siden av det store Jesus-lyset. Når Jesus kan du være trygg.» Og hver gang sa han «jah!». Dette er troen hans i et nøtteskall, tror jeg.

Alle er velkommen

– Alle er velkommen til konfirmasjon i kirken! Både du som tror, tviler, er usikker, ikke tror, ikke har tenkt på sånt før eller er nysgjerrig er velkommen som konfirmand, sier undervisningsleder Kristine Klemetsen.

– I konfirmasjonstiden får du muligheten til å utforske mange viktige spørsmål sammen med andre – uansett hvilket utgangspunkt du har. Som konfirmand får du mange nye opplevelser, og du får lære mer om Gud og deg selv.

Det er alltid noen som trenger tilrettelegging, enten i en liten gruppe eller i den ordinære undervisningen. Man kan også fullføre undervisningen digitalt eller alene.

Tilrettelegging av konfirmasjonstiden handler ikke bare om diagnoser og funksjonshemming. Det kan være utfordringer i livet som må tas hensyn til; lese- og skrivevansker, angst, sjenanse, sykdom i nær familie og så videre.

– Noen konfirmanter vil trenge litt tettere oppfølging underveis. Gi oss beskjed, så skaper vi sammen med dere en god og trygg konfirmanttid. Vårt mål er at alle skal få oppleve at de er en del av det store fellesskapet.

Konfirmasjon på mange flater

For at du skal få et innblikk i hva kirkelig konfirmanttid går ut på, har konfirmanter fra årets kull delt fra livet som konfirmanter på TikTok. Der legger de ut filmer av alt de gjør i konfirmasjonstiden, som samlinger og aktiviteter, og svarer på spørsmål i kommentarfeltene.

– Sjekk ut #konfirmentene på TikTok, og opplev hvordan det er å være en del av fellesskapet som konfirmand i kirken, oppfordrer Kristine.

Kirken ønsker velkommen nye ungdommer til konfirmasjon – nå i koronatid som alltid. Påmeldingsskjema til konfirmasjon finnes på våre hjemmesider. Der finner du også ti gode grunner til å velge konfirmasjon i kirken.

Jo eldre jeg blir, jo mer åpenbart er det at tro har lite med kognitiv kapasitet å gjøre.

– Ellen Haga,
Ulriks mamma

AKTUELT

Mangler du dåpskjole til den store dagen? Kirkene i Færder låner ut kjoler og bunader til dåpsbarn opp til to år.

TEKST: Margaretha Almenningen

FOTO: Vigdis Kittang Råmstad

Redesign gir fest for alle

3 måneder, 7 måneder, 11 måneder eller 1,5 år? Dåp foregår med barn i mange aldre. Koronapandemien har synliggjort dette ekstra. Dåp utsettes av ulike grunner og barna vokser. For noen betyr det at dåpskjolen blir for liten. Andre har ikke mulighet til å skaffe seg en. Samtidig er det mange som ønsker å ha dåpskjole til barna på denne dagen.

Selv om alle barn blir døpt, uansett om de har dåpskjole eller ikke, bestemte prest Kari Robinson, trosopplæringsleder Ellen Haga og diakon Margaretha Almenningen at vi i kirken ville gjøre noe med mulighetene. Vi hadde små kjoler til utlån, men trengte nå kjoler i litt gode størrelser. Det var helt naturlig å kontakte Nøtterøy Husflidslag og høre om de ville ta denne utfordringen. To av husflidslagets dyktige damer tok den på strak arm og i vinter har May Knutsen og Ellen Lier (bildet) sydd fem fantastisk flotte dåpskjoler i størrelsen 6-12 måneder. Alle kjolene er sydd av brukte stoffer og materialer, samlet inn via kirkens Facebook-side. Nå arbeider de videre for å se om de kan sy dåpsluer også.

May og Ellen sier at det har vært så gøy å holde på med dette. De har gledet seg både over å jobbe sammen og selve prosessen med å sy kjoler av gjenbruksmaterialer. Redesign er meningsfylt, sier de. Det har også vært sammenfallende med Norske Husflidslags hovedsatsning Holdbart: «I 2019-2022 jobber Norges Husflidslag med hvordan materialkunnskap, håndverk og husflid

kan bidra til å gjøre oss til mer ansvarlige forbrukere gjennom satsingen Holdbart.» Fra kirkens side er alle menighetene i Færder grønne menigheter med ekstra fokus på bærekraft, gjenbruk og miljøvern, og disse dåpskjolene sammenfaller derfor også med menighetenes målsetninger.

Vi i kirken er utrolig takknemlige for May og Ellen sin innsats, og vi er svært glade for alle som har kommet med gamle brudekjoler, damaskduker og mye annet fint å sy av. Vi gleder oss over flott håndarbeid og vi gleder oss til å kunne tilby kjolene til utlån. Og vi håper at vi får mulighet til å vise kjolene frem fysisk når vi ser enden på koronapandemien.

- Du kan låne dåpskjoler eller andre penklær fra kirken til dåp
- Dåpskjoler fra str 2/3 til 12 måneder, annet pentøy fra 1-2 år
- På kirkens nettside, kirken.no/faerder, klikker du på «Dåp». Der finner du en blå boks som heter «Dåpsklær til utlån». Klikk på denne og du finner informasjon og bilder om ulike muligheter og hvordan du går frem.
- Visste du at alle kan bli døpt, uavhengig av alder? Vi har tidligere skrevet om både konfirmanter og voksne «dåpsbarn». Dåpen er et synlig tegn på at man bekjenner seg til den kristne tro. I tillegg blir du medlem av Den norske kirke, får stemmerett ved kirkevalg og informasjon om våre aktiviteter og tilbud.

TEKST: Anette Foss Aasmundrud
FOTO: Torill Helene Heidal Landaasen

AKTUELT

Tripp-trapp åpen barnehage på Torød var nær nedleggelse. Kirken fant midler, de ansatte gikk ned i stilling – og tilbudet ble reddet.

En gladsak med alvor i

Åpen barnehage er et sted der de som er hjemme med små barn (0-6 år) på dagtid kan komme for å leke, lære, bli kjent og være sammen med andre barn og voksne. Tilbudet går fra babysang for de aller yngste til familier som har valgt å ha barn hjemme lenger eller venter på barnehageplass. De ansatte legger til rette for lek, aktiviteter, sang og musikk, turer og opplevelser som bidrar til trivsel og utvikling, samtidig som de veileder og støtter foreldre i deres oppdragerrolle. I barnehagen kan voksne bygge nettverk og bli kjent med andre som er hjemme med barn.

For mange barn er barnehagen den første erfaringen med samfunnet de hører til. De får øve seg på sosial interaksjon med barn og voksne og utforske et trygt og tilpasset miljø med foreldrene til stede som sin trygge base. Nettopp teorier om «trygg base» og «støttende stillas» i «Trygghetssirkelen» har vært satsingsområde i Færder kommune de siste par årene. I åpen barnehage ser vi det daglige samspillet mellom barn og voksen, vi kan bidra til å støtte, berike, modellere og gjøre teori til praksis for foreldre, og det er det mange som synes er spennende. Like viktig er det at vi får se foreldrekraften som finnes hos den enkelte, anerkjenne og bekrefte og la foreldre inspirere og støtte hverandre.

Åpen barnehage har eksistert siden 2006. Den er et pedagogisk tilbud til familier i Færder kommune og et spleiselag mellom kirken som eier og kommunen. Det så svært mørkt ut da det ble

klart at Færder kommune grunnet dårlig økonomi vedtok å redusere tilskuddet til Tripp-trapp fra 2021. Da kunne ikke barnehagen driftes økonomisk forsvarlig og var truet med nedleggelse, til tross for at den betyr mye for mange familier og er et viktig supplerende barnehetilbud i Færder kommune. Det har vært et klart ønske fra kirken at barnehagen skal bestå, men den kan simpelthen ikke tape penger på barnehagedrift.

Kirken i Færder ønsker å ha fokus på familier og barn. Tripp-trapp åpen barnehage er en god møteplass med lav terskel. Det er et viktig diakonalt arbeid, der vi får være med på å hjelpe familier med støtte, trygghet, nettverk og å gjøre hverdagen variert, meningsfull og stimulerende. I tillegg til de sosiale og pedagogiske aspektene får barn og voksne kjennskap til kjente bibelfortellinger, sanger og kristne høytider. Det aller viktigste vi kan gi den enkelte er opplevelse av å få respekt og anerkjennelse for den de er. At de er unike, verdifulle og viktige! Da tror vi at vi både utfører et viktig samfunnsoppdrag og formidler Guds kjærlighet.

Et utvalg har sett på løsninger og muligheter for å opprettholde barnehagens eksistens og det er vedtatt at barnehagen skal drives videre med endrere rammer og stram økonomi. Takket være gode krefter i kirken kan vi glede oss over at tilbudet får bestå. Følg oss gjerne på facebook. Ønsker du å bidra økonomisk eller praktisk, så ta gjerne kontakt. Vi setter pris på din hjelp!

Sommeridyllen sikres

Den hvitmalte kirken er ikonisk for både fastboende og sommergjester. Men både mur og treverk forvitrer, og i år blir kirkene pusset opp, en etter en.

TEKST: Brooke Bakken, kirkeverge i Færder

Har du kjørt forbi Tjøme kirke eller Nøtterøy kirke den siste tiden har du sett at kirkene er kledd inn med stillas. Bak stillas og presenninger skjer det arbeid for å styrke og bevare kirkenes ytre skall fra klima- og miljøpåkjenninger. Flere regnværsdager, vær og kulde tærer på kirkens vegger, og de må istandsettes oftere.

Kulturminner

Kirkene er i særstilling som kulturminner. De forteller om tusen års kulturhistorie og er blant våre mest verdifulle bygninger når det gjelder arkitektur, kunsthistorie og håndverk. Det er Færder kirkelige fellesråd som i det daglige er bygningsforvalter, og følger opp både vedlikehold og større istandsettingsprosjekter, og det er kommunen som har det økonomiske ansvaret. Både Tjøme kirke og Nøtterøy kirke faller inn under vernebestemmelser fra Riksantikvaren og det betyr at arbeidet må skje etter spesielle arbeidsmåter og i god dialog med kulturmyndigheter.

Tradisjonsrik kalk

Nøtterøy kirke er en middelalderkirke i stein viet til Jomfru Maria. Dagens korskirke er et resultat av ombygginger og utvidelser i stein og teglstein på 1800-tallet.

Kirkens utvendige vegger har hatt varierende overflatebehandling med kalk- og sementpuss i ulike moderne olje- og plastbaserte dispersjonsmalinger. I 2002 ble det gjennomført en større istandsetting av utvendig murverk. Det startet med kjemisk malingsfjerning av hele eksteriøret. Deretter ble opprinnelig murverk på skip og tårn i hovedsak rensset for sementbasert veggpuss, og pussreparert med tradisjonell kalkmørtel og kalk-

hvittet. Denne gangen blir det ikke nødvendig å fjerne alle maling fra eksteriøret, men heller vask av overflaten, og påføring av kalkholdig puss i tynne lag. Skadede områder repareres. Denne utvendige behandlingen skal forhindre at vann trenger inn i puss og veggkonstruksjonen.

Kalk har vært brukt som bindemiddel som mørtel siden middelalderen og gir en levende overflate der lys brytes og reflekteres og gir dybde og variasjon i overflaten. Kalk er også et naturlig materiale som er svakt og selvensende. Etter som overflaten brytes forsiktig ned av regn, vil møkk og forurensning bli vasket av sammen med det ytterste laget av maling. Den naturlige nedbrytningen av overflaten fungerer som offersjikt. Disse egenskapene tatt i betraktning vil kalkbehandlede vegger være levende, jobbe med naturen og være foranderlig. Nyansene vil også være mer markante i fuktig vær.

Støtte fra riksantikvaren

Budsjettet for prosjektet er estimert til 1,4 millioner kroner og arbeidet vil pågå i perioden april til september. Fellesrådet har søkt om og Riksantikvaren har tildelt 600 000 kroner til prosjektet som del av sin satsning for å sikre kulturhistorisk viktige kirkebygg. På grunn av arbeidene er det noe redusert kapasitet for gravferdsremonier i Nøtterøy kirke og kapell.

I Nøtterøy kirke har det vært et systematisk arbeid for å bringe bygget opp til et nivå hvor det er kun nødvendig med vedlikehold. Mye er gjort og bygget framstår som velbevart med moderne løsninger for strøm, varme og sanitære fasiliteter som er oppgradert i nyere tid.

Foto: Kjell-Richard Landaaen

Foto: Harald Vekrum

Foto: Håvard Solerød

Ny prakt. Tjøme kirke (oppe t.v.) og Nøtterøy kirke vil være under oppussing i sommer, mens Hvasser kirke (bildet over) og Teie kirke (t.v.) er ferdig utbedret.

Overflatene ute og inne er det som gjenstår. Istandsetting av innvendige vegger og tak over kirkeskipet (hovedrommet) planlegges i 2022/2023.

Værutsatte fasader

Tjøme kirke er en langkirke i nygotisk stil. Kirken er bygget i stein med detaljer i teglstein i 1866 på den tidligere middelalderkirkens grunn. I forbindelse med kirkens 140 års jubileum i 2006 ble kirken sist restaurert med nytt tak og store reparasjoner på gesimsene.

Mens bygget fremstår i relativt god stand har utvendige fasader gjennom flere år opparbeidet et behov for renovering. Dette skyldes problemer med forvitring og frostskaider av teglsteinen. Dette igjen gir seg utslag i avskalling og avflassing med fare for nedfall.

Nå skiftes det ut skadde teglstein og fuger blir lagt på nytt hvor det er behov for dette. Særlig sydsiden av Tjøme kirke er værutsatt og det er større værskader her enn ellers på bygget. For fasadene består arbeidet av å skifte ut sementholdige fuger, fjerne og erstatte ødelagt og løs teglstein, feste løs stein, og rense og fjerne løs maling på vinduer og dører for å male opp på nytt. Arbeidet vil hovedsakelig pågå rundt tårn og kirkeskip.

Også her er det tett dialog med Riksantikvaren. Her er det fremhevet viktigheten av å bevare fugenes opprinnelige pølsespekk og det naturlige fargespillet i teglpartiene. Nyere teglstein har ikke samme fargevariasjon og ved bruk av det vil kirken miste sin tidstypisk utseende.

Vedtatt budsjett for prosjektet er 1,5 millioner kroner.

Ansiktsløft i Teie og Hvasser kirker

På Teie besluttet menighetsrådet for en tid siden å oppgradere kjøkkenet i kjelleren og utebelysningen. Kjellerkjøkkenet er nå totalrenovert med nymalte flater, nytt gulv og ny kjøkkeninnredning.

Den gamle utebelysningen var fra kirken var ny i 1977. Ny belysning på fasaden, inngangen og i oppkjørselen gjør at kirken på torget er mye mer synlig når det er mørkt, og ikke minst tryggere å ferdes ved.

Taket på Teie kirke er flatt og sårbart ved store nedbørsmengder. Det har flere ganger vært lekkasje inn kirkerommet, men i vinter ble dette også reparert og renovert. Vi ser frem til å slippe å gå med bøtter for å ta imot vann fra «oven» når vinterstormene kommer.

Hvasser kirke har i lengre tid lidd under tiår med svertesopp mellom en rekke lag med linolje. Dette har gjort den hvite kirken trist og grå.

I vinterens store oppussing har den endelig blitt hvit igjen, men i tillegg har den blitt varmere. Før var bare taket i tårnet isolert, men i forbindels med ny kledning ble også veggene isolert. Sammen med nye vinduer og ny listing forventer vi en både varmere og mer miljøvennlig kirke. Fellesrådet fikk 1,2 millioner kroner i korona-midler fra Færder kommune til prosjektet.

Lokalavisa Øyene har hatt flere reportasjer fra oppussingsprosjektene. På våre nettsider finner du lenker til disse, og flere bilder.

Børs og katedral

Hva har zalo, tran og stressless til felles?

Svar: En omvandrende predikant.

TEKST: Kjell-Richard Landaasen ILL: "Haugianerne" av Adolp Tidemand, 1848, Nasjonalmuseet

Hans Nielsen Hauge er en populær skikkelse hos alt fra predikanter til industriledere og fagforeninger. Han har preget både velferdsstat og industriutvikling. Han kalte seg «en ulærd dreng», men det var neppe sant; han var en leser, og oppfordret andre til å lese. Han var oppfinner, slaktersvenn, snekker, bokbinder, birøker, reder med handelsbrev, talentspeider – en allrounder og Norges første gründer.

I åtte år vandret han Norge på kryss og tvers, og i sporene hans vokste det fram bedrifter og arbeidsplasser, side om side med husmøter og åndelig oppvåkning – et forandret Norge. I påsken var det 250 år siden han ble født, men mange av tankene hans er fremdeles merkbare i dagens arbeidsliv og sosiale ordninger.

– Det er mange som tar Hans Nielsen Hauge til inntekt for sitt syn, sier Harald Kaasa Hammer, pensjonert prest og forfatter, og en av fem kunnskapsrike herrer med tilknytning til Nøtterøy som tilbyr foredrag om Hauge.

– Hauge omtales enten som en gründer som skapte arbeidsplasser, eller som en kristen folkevekker. Men de to sidene henger tett sammen, sier Hammer.

Sosiale kollektiv

Hauge vandret land og strand rundt og etablerte bedrifter med dyktige ledere. På bare åtte år blir han kreditert med å starte minst 30 og opptil 60 bedrifter, fra papirfabrikker til bokbinderi, handelssteder og gjestgiveri, møller og gruver. Haugianere som Peter Møller, Olav Kavli og Jens Ekornes etablerte flere tusen arbeidsplasser i tråd med hans idealer. På papirfabrikken på Eiker jobbet kvinner og menn, barn og gamle, føre og uføre.

I Tønsberg kom haugianismen med Svend Foyen. Arbeiderboligene i Sørbyen var bygd på haugiansk vis: På enden var det mindre hus som huste forsamlingslokaler og skolelokaler, og be- dehuset like ved skulle gi arbeiderne et fellesskap og fungere som et åndelig kraftsentrum i Tønsberg.

Den kanskje mest radikale tanken var likeverd mellom arbeidsleder og arbeidstager. Overskuddet skulle gå til nye arbeidsplasser, ikke til å øke ledernes levestandard. Faktisk burde bedrifter i det hele tatt ikke etableres for å fete opp en eier, men

for å sysselsette arbeidsledige, og i stedet for pengestøtte, skulle folk gjøre det de klarte, stort eller lite, og få den lønna som dekte deres behov. Blant annet Kaldnes praktiserte dette, ved å ansette folk som i dag ikke ville hatt en sjanse. I nyere tid har NAV og Inkluderende arbeidsliv tatt opp tråden fra denne tankegangen.

Fundraising og etikk

I 1796 hadde Hauge sin berømte kallsopplevelse. Mens han arbeidet på åkeren, ble han omgitt av et lys og fylt av kjærlighet til Gud og mennesker. Dette fikk ham til å begi seg ut for å skape nye tanker og arbeidsplasser.

– Hauge er kjent for å vandre på bena, framfor hest eller vogn eller båt. Hvorfor gjorde han det?

– Hvis han hadde ridd, hadde han ikke snakket med halvparten så mange mennesker. Når han gikk fra sted til sted fulgte ungdom ham lange veier. Og så gikk han og strikket, da, og delte ut etter hvert som det ble ferdig.

Hauge arbeidet etter mottoet «Gudsfrykt med nøysomhet, flid og flittighet». Gudsfrykt er å være redd for å ødelegge det Gud holder på med, nøysomhet er å nøye seg med det en trenger: hus og mat og klær, og flid og flittighet er å ta Guds vilje med skaperverket på alvor. Han spurte ofte etter Guds vilje på akkurat det ste- kom til - og om synd.

– Hvilke personlige synder hindrer Guds vilje akkurat her? Hva sinker bedriften? Spørsmålet gir oss en veldig praktisk og håndgripelig forståelse av synd.

Det kan være dovenskap og griskhet, luksus og gjerrighet, dobbeltmoral og forskjellsbehandling. Men det slutter ikke der.

– Dårlig ledelse er en skam for Guds skaperverk. Dette er en sosial etikk, som sier at når arbeidsgiver ikke gir gode levekår, så er det tyveri.

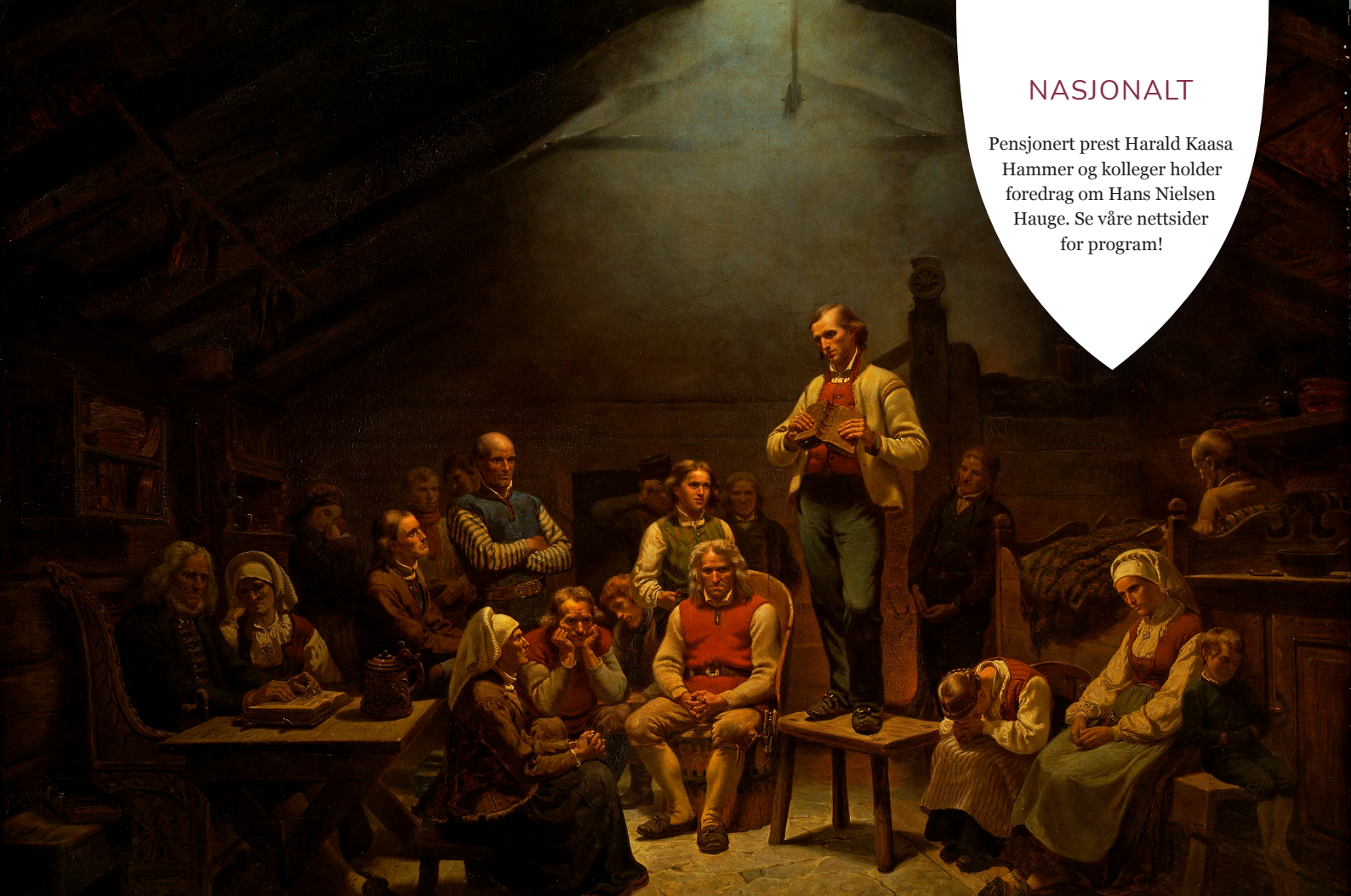
Radikal ideologi

Sommeren 1800 skrev Hauge at «de verdslige vise, falske og onde» hadde lagt beslag på «de nyttigste og mest fordelaktige ting, som kjøpmannskap, fabrikker og andre store bruk». Slik hadde en liten gruppe embetsmenn og byborgere blitt rike og

Hauge viste ansvar for næringsliv, politikk og nødhjelp. For Hauge var ikke kristendom en privatsak.

NASJONALT

Pensjonert prest Harald Kaasa
Hammer og kolleger holder
foredrag om Hans Nielsen
Hauge. Se våre nettsider
for program!

mektige, mens 90 prosent av befolkningen hadde blitt deres slaver. Det var bare én løsning: Arbeiderne måtte selv eie kapital og produksjonsmidler for å bedre sin økonomi og levestandard.

En så radikal ideologi spredte seg raskt, men skulle også, ikke overraskende, lede til Hauges undergang. Fra 1796 til 1804 ble han arrestert elleve ganger for løsgjengeri. Fra 1804 til 1814 satt han i fengsel. Han tirret simpelthen feil folk.

– Presteskapet følte at Hauge gikk dem i næringa. De var oppdratt til å være autoriteten i bygda, og så kom det en omstreifer og forkynner på deres domene. På den ene siden mente Hauge at prestenes forkynnelse var tannløs og åndløs. Men på den andre siden var prestene også administratorer, med offentlige funksjoner. Dette var tiden til presten og lensmannen, minner han om. Derfor var det prester, kjøpmenn og privilegerte byborgere som anmeldte ham, fikk ham arrestert og drev prosessen, godt hjulpet av amtmenn og sorenskrivere – folk som hadde noe å tape, enten det var ansikt, makt eller penger.

Tukthus og isolat

Hauge hadde lite å stille opp med. Anmeldelsene og fengslingen førte til en av de største høringene som har vært i Norge, der alle prester og embetsmenn skulle komme med innberetninger til rettsaken. Mens han satt fengslet ble han ironisk nok hentet ut for å etablere et saltverk. Dette var under Napoleonskrigene, med armod og varemangel kjent fra diktet om Terje Vigen – den samme øvrigheten skjønte og anerkjente at Hauge med sin teft og kunnskap kunne hjelpe Norge i krisetid. Etter at han ble frigitt i 1814, kom selv gamle motstandere og ba ham om råd. Fengselet Hauge satt i, er nå flyttet til Norsk folkemuseum på Bygdøy.

Selv om Hauge til slutt ble renvasket og fikk erstatning, hadde tukthus, isolat og fengselsopphold ødelagt helsen hans. Fra å ha vandret 16 000 kilometer, kunne han knapt røre seg. Hauge døde i 1824, bare 53 år gammel, knekt.

Miljø og fair trade

Men arven lever. I glansdagene spredte gløden seg til tusener av tilhengere, og så sent som for 50 år siden var Hauge en selvsagt del av norsk kirke-, kultur- og lokalhistorie. I dag er han mindre kjent, men mange av tankene er like aktuelle, som hans nære tilknytning til og respekt for naturen. Han var også den første vi kjenner til som drev fair trade, eller etisk handel, ved å kjøpe dyrt og selge billig.

– *Trenger vi en ny Hans Nielsen Hauge i dag?*

– Spørsmålet er kanskje feil. Er det vi som trenger ham, eller en det andre som trenger frihet fra våre privilegier? Mange av Hauges idealer, som likeverd, vekst og helse, er så godt som fraværende i store deler av produksjonskjeden som gir oss klær, mobiltelefoner og mat.

Slik trenger det ikke være. Vi kan både ha et levedyktig næringsliv og ta vare på både miljøet og vår neste. Praktisk kristendom løfter mennesker fram, uavhengig av tro, bosted og sosial status, og dét er et prosjekt vi fremdeles trenger.

– Som folkevekker hadde han en jordnær forkynnelse og omvendelse. Målet var ikke privat feelgood. Han viste ansvar for næringsliv, politikk og nødhjelp. For Hauge var ikke kristendom en privatsak. Han ville vise at kristendom har politiske konsekvenser. Mange av verdiene i velferdssamfunnet er jo kristendom i praksis, sier Hammer.

PÅ KIRKEBAKKEN

FOTO: Torill Helene Heida Landassen

FÆRDER

Bli med på familiespeiding

Har du barn i barnehagealder og liker dere å være ute? Eller har dere lyst til å være mer ute? Til høsten starter Nøtterøy KM Speider med familiespeiding. Hver første søndag i måneden møtes vi til en fin familiestund ute. Sammen utforsker vi naturen og blir kjent med speiderlivet.

Første samling blir 5. september kl 1300 på Hella.

Hørtes dette spennende ut, ta kontakt! Speiderhilsen fra Matilde Fosse (99168708, matilde.fosse@gmail.com) og Cecilie Fongen Bjørnstad (92607713, cecilie.fongen.bjornstad@outlook.com).

FOTO: Heidi Ude

FÆRDER

Gå på vandring rundt kirken

Når du ikke kan gå inn i kirken, tar vi kirken med ut! Rundt Torød, Nøtterøy, Tjøme og Hvasser kirker finner du i sommer plakater med bilder og tekster om kirkenes kunst, historie og tradisjoner. Du finner presentasjon av altertavler og glassmalerier, lysglober, kirkegårder og mye mer, deriblant hva vi gjør inne i kirken – ikke minst, kantor Jan ved orgelet, som forteller om det spesielle instrumentet og litt av det som kjennetegner kirkens sang og musikk. Du vil også finne Actionbound, en digital natursti. Lurer du på hva dette er? Stikk innom og finn ut!

Inviter på is i sommer!

Is er aldri feil, om den serveres i kjeks eller i skål, til fest eller til trøst. Og det beste: Den kan serveres rett fra boksen, eller du kan bruke kreativiteten og dandere med strøssel, bær og annen pynt. Og vil du lage isen selv, finnes mange fine oppskrifter på blant annet tine.no. Hva med å invitere en som ikke forventer det på en sommerlig visitt?

FOTO: Unsplash

FOTO: Kjell-Richard Landaaen

TEIE

Graffiti i Teie kirke

Katakomben er ungdomssalen i Teie kirke og brukes av trosopplæringen, barnehagen og ungdommene våre. Det blir stadig pyntet og pusset opp i rommet, og over tid har årstidene fått plass på veggene. Nå er endelig vårveggen på plass, med symboler fra påsken og kirkens vår gjemt i bildet. Bildet er malt av ungdommene Askild Rahd Matre og Aron Grødem Larsen.

FOTO: D. Gontariu/Unsolash

FÆRDER

Følg vårt nye tilbud – Honningkrukka!

Honningkrukka i Færder er et digitalt samlingspunkt for barn og familier rundt kirkene i Færder, med aktiviteter, oppdrag og fortellinger. Her får du ressurser og materiell til å feire kirke – hjemme! Finn oss på Facebook og bli med!

Noen av dere har allerede bestilt og mottatt vårpakke fra kirkens trosopplæring, som et hjemme-alternativ til leir for 1.-5. trinn. Vårpakka hadde oppdrag og aktiviteter knyttet til skaperverket, som spirer og gro-poteter og blomster, natursti, fortellinger fra Bibelen, om Bienes hemmeligheter og mye mer. Mange barn i Færder var med på aktivitetene, og nye aktiviteter og oppdrag venter på å bli oppdaget av flere barn fremover.

Mens Honningkrukka er en møteplass spesielt for aktivitetene tilknyttet Vårpakka, er gruppene Barn og familie i Teie kirke og Barn og familie i Tjøme og Hvasser kirker gode informasjonskilder for det som skjer rundt om på øyene. Følg med og bli med!

LES MER I VÅRE KANALER

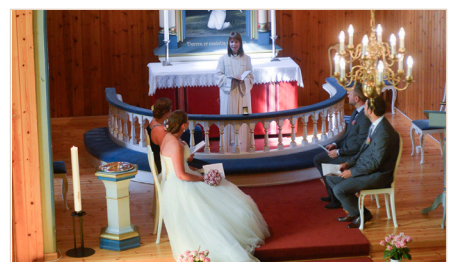
På [Instagram](#) har sokneprest Maia Koren lagt ut en rekke kveldsbønner.

På [Facebook](#) kan du se hva som skjer i og rundt kirkene våre – som denne dugnaden på Tjøme.

Går du med bryllupstanker? På våre [nettsider](#) finner du det du trenger for å starte planlegging av seremonien i kirken.

På [YouTube](#) har Ungdomskantoret og «Ja vi elsker» over 50 000 visninger!

HVA ER PINSE?

Vi har nettopp feiret pinse. Når vi hører ordet tenker vi kanskje på kjærkomne fridager med flotte båtturer på fjorden eller turer ute i vår vakre natur. I min barndom hadde vi på pinseften hele nabolaget sitt pinsebål. Det var både sosialt og begivenhetsrikt. De fleste av oss vet hvorfor vi feirer jul og påske, men hvorfor feirer vi pinse? Jul er fødsel, påske er død og oppstandelse. Dette er konkret og lett å forstå. Med pinse blir alt mer diffust og abstrakt. Pinse har med Den hellige ånd å gjøre, og det er heller luftig. Pinse feires for å markere at Den hellige ånd kom over disiplene pinedag. Det skjedde den 50. dag etter påske, derav navnet pinse, eller pentekoste som det heter på gresk.

I pinsen feiret jødene sin høytid Shavuot, som markerte avslutningen av påska og mintes da Moses mottok de 10 bud på Sinai. Tusenvis strømmet til Jerusalem og tempelet for å ta del i feiringen. Blant dem er også disiplene. Det nye testamentet beskriver hvordan Den hellige ånd steg ned til apostlene i form av ildtunger, og de begynte å tale på andre språk etter som Ånden gav dem å tale. Den hellige ånd gav disiplene kraft og mot og gav dem en enorm inspirasjon til å stå for det de trodde på. De fikk en slik glød og kraft at folket som hørte på ble overbevist. På pinedag ble 3000 mennesker døpt. Dette ble startskuddet for kirken. Derfor kaller vi pinedag for kirkens fødselsdag.

Pinsen er starten på kirken som et universelt og verdensvidt åndelig fellesskap, ikke bare for profeter og spesielle utvalgte som det var tidligere. Kirkens budskap er ment for alle, uavhengig av språklige, etniske og kulturelle skiller. Etter påskehendelsene var disiplene sorgtunge og skremte. De følte seg forlatt. På pinedag ble alt annerledes. De ble fylt av Den hellige ånd og kraft og ble til sterke og tydelige Jesu vitner. Den hellige ånd blir også kalt Sannhetens ånd, Talsmannen og Livgiveren. Vi tror at Den hellige ånd gjør at troen blir levende. For å si det på en annen måte; Den hellige ånd er like viktig for vår tro som lungene er for at vi kan puste. Selv om vi ikke kan se Gud, tror vi at Den hellige ånd gir oss fellesskap med Gud og tar bolig i oss.

Av Kari Robinson, prest

13. juni

3. søndag i treenighetstiden,
Johannes 1,35-51

Nøtterøy kirke kl 11: Sokneprest Tom Olaf Josephsen, kantor Wenche Henriksen

Tjøme kirke kl 11: Sokneprest Karl Olav Skilbreid, kantor Ingunn Andreassen

Torød kirke kl 11 og 13: Sokneprest Maia Koren, kantor Jan Rosenvinge

20. juni

4. søndag i treenighetstiden,
Matteus 16,24-27

Hvasser kirke kl 11: Sokneprest Tonje Røgeberg, kantor Vanja-Therese Langnes

Veierland kirke kl 11: Sokneprest Inger Bækken, kantor Kristin Vold

Teie kirke kl 11: Sokneprest Maia Koren, kantor Ingunn Andreassen

27. juni

5. søndag i treenighetstiden,
Matteus 7,21-29

Torød kirke kl 11: Sokneprest Maia Koren, kantor Jan Rosenvinge

Tjøme kirke kl 11: Sokneprest Tonje Røgeberg, kantor Wenche Henriksen

04. juli

Aposteldagen, Matteus 16,13-20

Nøtterøy kirke kl 11: Sokneprest Tom

Med forbehold om endringer.
Se www.kirken.no/faerder for
oppdatert kalender

GUDSTJENESTER I FÆRDER

Olaf Josephsen, kantor Jan Rosenvinge
Hvasser kirke kl 11: Sokneprest Tonje Røgeberg, kantor Vanja-Therese Langnes

08. juli

Torsdag etter Aposteldagen,
Matteus 16,13-20

Veierland kirke kl 19:30: Sokneprest Tom Olaf Josephsen, kantor Wenche Henriksen

11. juli

7. søndag i treenighetstiden,
Lukas 19,1-10

Teie kirke kl 11: Sokneprest Maia Koren, kantor Wenche Henriksen

Tjøme kirke kl 11: Sokneprest Tom Olaf Josephsen, kantor Vanja-Therese Langnes

15. juli

Torsdag etter 7. søndag i
treenighetstiden, Lukas 19,1-10

Veierland kirke kl 19:30: Sokneprest Maia Koren, kantor Halvard Brattvoll

18. juli

8. søndag i treenighetstiden,
2. Korinterbrev 8,9-15

Nøtterøy kirke kl 11: Sokneprest Maia Koren, kantor Halvard Brattvoll

Hvasser kirke kl 11: Sokneprest Tom

Olaf Josephsen, kantor Halvard Brattvoll

22. juli

Torsdag etter 8. søndag i
treenighetstiden, Markus 12,37b-44

Veierland kirke 19:30: Sokneprest Inger Bækken, kantor Ingunn Andreassen

25. juli

9. søndag i treenighetstiden,
Johannes 8,2-11

Tjøme kirke 11: Kantor Wenche Henriksen

Teie kirke 11: Sokneprest Karl Olav Skilbreid, kantor Ingunn Andreassen

29. juli

Olsok, Lukas 9,23-26

Hvasser kirke 11: Sokneprest Karl Olav Skilbreid, kantor Kristin Vold

Veierland kirke 19:30: Sokneprest Karl Olav Skilbreid, kantor Ingunn Andreassen

01. august

10. søndag i treenighetstiden,
Matteus 18,21-35

Nøtterøy kirke 11: Sokneprest Inger Bækken, kantor Ingunn Andreassen

08. august

11. søndag i treenighetstiden,

2. Mosebok 20,1-17

Torød kirke 11: Sokneprest Karl Olav Skilbreid, kantor Jan Rosenvinge

15. august

12. søndag i treenighetstiden,
Lukas 8,1-3

Hvasser kirke 11: Sokneprest Tonje Røgeberg, kantor Vanja-Therese Langnes. Konfirmasjon

15. august

12. søndag i treenighetstiden,
Lukas 8,1-3

Teie kirke 11: Sokneprest Inger Bækken, kantor Jan Rosenvinge

22. august

13. søndag i treenighetstiden,
Lukas 12,41-48

Nøtterøy kirke 11: Sokneprest Inger Bækken, kantor Kristin Vold

Tjøme kirke 11 og 13: Sokneprest Tonje Røgeberg, kantor Vanja-Therese Langnes. Konfirmasjon

Teie kirke 11: Sokneprest Karl Olav Skilbreid

Torød kirke 11: Sokneprest Maia Koren, kantor Jan Rosenvinge

TEKST: Anne Kristin Imenes,
spesialist i klinisk barne- og ungdomspsykologi
FOTO: KoRus
ILL.FOTO: Unsplash

Våger vi den vanskelige praten?

Det er så vanlig og så hyggelig at voksne nyter alkohol at vi knapt tenker på det. Men tør vi å snakke med barna om det?

Forestill deg at du ga følgende tegneoppgave til barna i barnehagen: «Hva vet du om voksne og alkohol?» Eller se for deg at du har alkohol som tema i samlingsstunden: «I dag lurte jeg på hva dere kan om alkohol. Hva er bra? Hva er dårlig? Hva kan skje? Hva kan barn gjøre?»

Tenk deg så mye barn vet om voksne og alkoholbruk, som aldri kommer frem, fordi det aldri er et tema vi voksne setter på dagsorden. Det er rart at vi ikke klarer å lage en kultur for å snakke om noe som er så vanlig. Jeg vil påstå at barn og voksnes alkoholbruk er et av vår tids store tabu.

Uvettig alkoholbruk rammer barn. Likevel er temaet bortimot usynlig i barnehage og skole, undervisningsmateriell og helsestasjonsanbefalinger. Temaet synes unevnelig. Vi mangler kanskje ord, språk og begreper. Eller mot. På dette området trengs det virkelig et utviklingsarbeid. Vi snakker tross alt om en av våre største folkehelseutfordringer, på linje med angst og depresjon.

Barn ser, hører, og vet mye om alkoholens virkninger, de har førstehåndserfaring. Noen barn må håndtere svært vanskelig situasjoner på grunn av voksnes omgang med rusmidler. De tar mye ansvar, må passe på, gruer seg, blir flaue, utrygge eller redde. Og i verste fall krenket og sviktet. Jeg vil påstå at denne virkeligheten er et ikke-tema i vanlige samtaler med barn. Skal vi godta dette, eller skal barn få hjelp til å sette ord på det unevnelige? Hvilke ord kan barn bruke om det som aldri blir snakket om, som liksom ikke skal finnes, og som skal glemmes dagen etter?

Barn fornemmer tabuene rundt seg. De tar ikke initiativ til å snakke om noe som er skambelagt eller unevnelig. Skal barn våge, må voksne våge først og vise hvordan det kan gjøres. Vi må vise frem snakkemåter, og vise at «vi vet at vonde ting skjer», «barn har rettigheter» og at «det er mye barn kan gjøre i slike situasjoner».

Verden er ikke sort-hvit, men full av nyanser. Det finnes gode og mindre gode opplevelser. Bra og dårlig side om side. Vi voksne bør invitere til samtaler uten å lage skremmebilder, men gi barna språk og mot. Kunnskap om å møte voksnes rus bør være en del av HMS-opplæringen for barn. Et viktig sted å starte er å gi opplæring til de voksne først.

Vi lærer barn om gode og vonde hemmeligheter, om grenser, om vold og seksuelle overgrep. Da bør vi også snakke med dem om det vanligste av alt: At voksne noen ganger drikker for mye alkohol og at det kan påvirke barn på måter som ikke er greit.

De færreste barn lever med vold, men det er likevel viktig å lære dem om temaet. Mange flere barn har erfaringer med alkoholens virkninger. Hvorfor underviser vi ikke like gjerne om noe mange barn har erfaringer med? Når barn får kunnskap, ord og deler erfaringer kan vi styrke barns handlekraft i vanskelige situasjoner. Ja, vi kan snakke med barn på tomannshånd, men vi bryter ikke tabuer i enerom. Tabuer brytes først når vi våger å åpne fellesrommet og gjør vanskelige temaer allmenngyldige, som noe det går an å snakke om, på helt vanlige måter.

Tabuer
brytes først når
vi våger å åpne
fellesrommet og gjør
vanskelige temaer
allmenngyldige.

Sommertoner i Nøtterøy og Veierland kirker

Viser på Veierland – Herrene i Haven

Om dagene som går, fløtetyver, roing og verdens ende.

Søndag 27. juni kl 19.30 – Veierland Kirke

Billetter 300,- barn/unge gratis

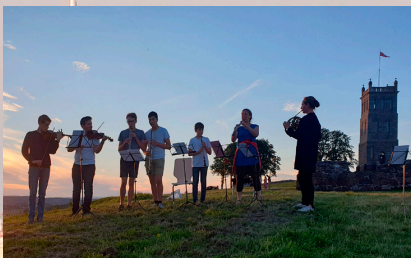

Sommermusikk i Skjærgården

Talentfull ungdom presenterer klassiske perler, krydret med nyere stykker og folkemusikk.

Fredag 30. juli kl 17.00 – Nøtterøy Kirke

Fri entré!

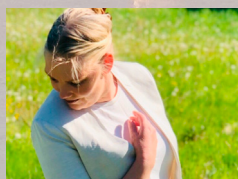

Operaguttas Sommerkonsert

Opplev ekte sangglede med humor og stil!

Fredag 6. august kl 19.00 - Nøtterøy Kirke

Billetter 300,- barn/unge gratis

Viser på Veierland Håp, tro og kjærlighet

Anette Liverød med venner

Viser om det viktige i livet

Søndag 8. august kl 19.30

Veierland Kirke

Billetter 250,-

barn/unge gratis

Kammermusikk i sommerkveld

Fiolinistene Bjarne Magnus Jensen,

Terje Moe Hansen og Kammerorkesteret

varierte og vakkert.

Torsdag 29. juli kl 19.00 – Nøtterøy Kirke

Billetter 200,- barn/unge gratis

Sofia Nesje Enger, med venner

Virtuost og variert program,

fra operaarier til kjente sommerviser.

Søndag 1. august kl 19.00 – Nøtterøy Kirke

Billetter 250,- barn/unge gratis

Det är nu som livet är mitt

Nøtterøy ungdomskantori

Klaver/orgel Ingunn Aas Andreassen,

dirigent Kristin Vold

Onsdag 11. august kl 18.00

Nøtterøy Kirke – *Fri entre*

Billetter via TicketCo.no,
og ved inngang

Arr. følger smitteverndirektiv,
plass anvises ved ankomst

DEN NORSKE KIRKE

Nøtterøy Menighetsråd

PÅ TIDE MED HUSVASK?

- ✓ HUSVASK
- ✓ FASADEVASK
- ✓ TERRASSER
- ✓ VINDUSVASK

★ SPESIALTILBUD / VÅRKAMPANJE:

**VI GIR DEG HELE
1.000,- kr. I RABATT
PÅ 1. FASADEVASK!**

OPPGI VERDIKODE VED
BESTILLING: 123RENT

**GRATIS
BEFARING**
☎ 314 14 123

Uterenhold
3160 STOKKE
☎ 314 14 123

uterenhold.no

Liker du det du ser?

Færder 5.1 er avhengig av
gaver for å nå ut til øyenes
innbyggere.
Din gave hjelper!

Du kan vippse din gave på
511457
eller gi på konto
2480.19.38708.

Vil du ha skattefradrag?
Skriv ditt fødselsnummer,
så ordner vi det!

v:pps #511457

Velkommen til oss på Tjøme!

MAXBO

Åpent // Man-Fre 07-17 • Lør 09-15

www.maxbo.no

... TAKEAWAY • TAPAS • DELIKATESSE • ØSTER
SELSKAPSMAT • CATERING • SNITTER • CAFÉ...

Velkommen til oss på Teie
Tel. 40 00 99 60 • **www.herrogfru.no**

TUR & FRITID

- din **TUR-
& CAMPING-
BUTIKK**
på internett!

vi leverer
**GASS/
PROPAN!**
for bestilling:
412 46 718
gratis utkjørt

www.turogfretid.no

Elektriker
Per Johansen as

Smidsrødveien 110
3120 Nøtterøy
Tlf. 33 32 20 94
Servicetlf. 982 38 920
E-post: mail@perjohansen.no
www.perjohansen.no

norgeseliten

Klemetsby-Firing

BEGRAVELSESBYRÅ - NØTTERØY & TJØME

Alltid her for deg!

Behjelpelig hele døgnet

Tlf. 33 38 47 00

klemetsby-firing.no

Kirkeveien 185, 3140 Borgheim

SNITTER · KOLDBORD · SELSKAPSMAT

Tunsberg

MATHUS & MIDTLØKKEN CATERING

Ring oss for bestilling på ☎ 33 31 69 52 · Vi tilbyr hjemkjøring
www.tunsbergmathus.no

KVALITETSRENHOLD

★ PRIVAT & BEDRIFT

DAGLIG RENHOLD

HYTTEVASK

FLYTTEVASK

NEDVASK

NYBYGGVASK

DESINFEKSJON

☎ 91 30 73 38

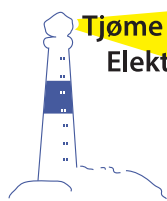
NØTTERØY
KULTURHUS

MOZART OG CHOPIN

GREG NIEMCZUK ER TILBAKE!

SØN 14. NOV

WWW.NØTTERØY.KULTURHUS.NO

Tjøme & Hvasser
Elektriske AS

Tlf. 950 34 000
Haugsjordet 1, 3145 Tjøme
post@th-elektriske.no

NØTTERØ STENHUGGERI

Høy kvalitet – lav pris

Stort utvalg av
• GRAYMONUMENTER
• KJØKKENBENKPLATER
• PEISPLATER

BJARNES
GULLSMIE

Kontakt oss på 33 40 10 50

LUISA BYGG AS
luisabygg.no

☎ 90 66 89 22 ✉ post@luisabygg.no

LUISA
TREFIBER-
ISOLERING

FÆRDER
BEGRAVELSESBYRÅ

24t vakt ☎ 911 94 099
www.faerderbegravelsesbyra.no

SPAR

Spar Føyland

ALLTID GODE TILBUD HOS SPAR

VESTFOLD ØKONOMISENTER AS

Autorisert regnskapsførerselskap
MEDLEM Regnskap Norge

Stensarmen 16, 3112 Tønsberg
Telefon: 33 50 29 40 • e-post: jantore@vosas.no

Forretningsførsel • Regnskap • Økonomistyring

Nøtterøy
Elektriske as

Tlf. 33 35 20 00 www.notteroy-elektriske.no

Oppdag mulighetene hos... **elektromiljø**

BUDBIL · VARETAXI · EXPRESSBUD
VARETRANSPORT · FLYTTETRANSPORT

☎ 916 86 592

TC-BUDET.NO

R.

Redaksjons-
rommet

Vi har laget magasinet du har i
hendene. Trenger du hjelp til tekst,
korrektur, idéutvikling eller design?

Kontakt oss!

post@redaksjonsrommet.no
www.redaksjonsrommet.no

VI FEIRER OG MINNES

Døpte

Kirkene på Nøtterøy

Even Nordhaug
Gabriel Nenseth
Mio Raphael Nenset
Eivor Berulfsen
Leonel Hovland
Bernard Torvik
Liam Strand-Arnesen
Noah Strand-Arnesen
Pernille Grinvoll

Tjøme og Hvasser

Hennie Larsen Røssnes

Viede

Kirkene på Nøtterøy

Trude Strømme og Haakon
Kayser

Gravlagte

Kirkene på Nøtterøy

Anne Charlotte Johansen
Berit Cecilie Rafdal
Ellen Magnussen
Frøydis Synnøve Busch Kristoffersen
Irene Nordmo
Jan Herman Kristensen
Randi Sjetne Andersen
Aashild Karin Jacobsen
Arild Eriksen
Audun Johansen
Ben-Helge Eriksen
Bjarne Olav Hauge

Egil Oskar Wadel
Elin Margrete Larsen
Finn Wittersø
Frithjof Aasvang
Fritz Thoresen
Gunnar Graue
Harald Christensen
Helge Idar Andersen
Hilmar Andreas Dahl
Karin Andersen
Karl Dieter Preuss
Millfrid Nicolaysen
Odd Bjørnar Vold
Ragnhild Skar
Randi Sønju
Rolf Aasberg
Sarah Catherine Aker
Signe Konstanse Virik
Trine van Der Horst
Rizalina Terencio Opheim
Sigmund Johnsen

Tjøme og Hvasser

Aud Mona Andresen
Dag Indseth
Elisabeth Gustavsen
Eva Danielsen
Harald Einar Storm
Jan Burø Humberseth
Jon Meidell Kristoffersen
Maria Amann Halvorsen
Øyvind Aas
Anna Constanse Andersen
Ruth Aarø
Ågoth Jahre

GRAVPLASSMYNDIGHETEN i Færder

Har du spørsmål om gravferd eller gravplassene i Færder? Da kan du kontakte Færder kirkelige fellesråd. Fellesrådet er lokal gravplassmyndighet i Færder kommune og skal bistå alle kommunens innbyggere ved gravferd eller hvis noen har spørsmål til gravplassene. Det kan være spørsmål knyttet til hvem som kan gravlegges i et bestemt gravsted, hvem som må rette opp et skjevt gravminne, hvem som bestemmer over et gravsted, om noen kan stelle graven eller andre ting man lurer på rundt gravplassen eller til forvaltningen av gravferden.

Etter Gravplassloven har den lokale gravplassmyndigheten ansvaret for at «gravplasser og bygninger på gravplassen forvaltes med orden og verdighet og i samsvar med gjeldende bestemmelser.» Det er kommunen som finansierer driften over kommunebudsjettet og ved brukerbetalning, og som fastsetter satsen på de avgiftene som er knyttet til gravferdsdriften.

Vi jobber nå med en egen hjemmeside hvor du finner mye informasjon, ulike skjema og lenker til andre nyttige sider knyttet til gravplass-spørsmål. Inntil videre ligger all informasjon på kirken i Færder sine sider. Du kan også kontakte fellesrådet på telefon 333 51 180.

TUNSBERG BISPEDØMME

Helt til sist...

I podcasten «Jeg lurur på» fra Tunsberg bispedømme er temaet dåp. Kommunikasjons- og ungdomsrådgiver Henrik Guii-Larsen intervjuer familieterapeut og psykolog Hedvig Montgomery om relasjoner og babybøbla, forbrukerøkonom Magne Gundersen fra Luksusfellen om økonomisk planlegging av livet med baby, og biskop Jan Otto Myrseth og prest Inger Mangrud Bore om hva dåp er og hva som ikke kreves av dåpsforeldre og hvem som skal være faddere.

«Jeg lurur på» finner du i de fleste podcastspillere.

NØTTERØY

...og slett ikke minst...

...feirer Nøtterøy Y's Men 40 år! 16 nye medlemmer og en fadder fra Tønsberg var grunnstammen da Nøtterøy Y's Men startet ungdomsarbeid på Nøtterøy. I godt samarbeid med kirkens menigheter har klubben drevet innsamling, dugnad og skaffet frivillige til en rekke oppgaver og prosjekter i og utenfor kirken. Ett av mange minneverdige tiltak er jazzkonsertene i Teie kirke, som trakk fulle hus og ga hundrevis av mennesker helt unike opplevelser. På våre nettsider kan du lese hele festskriftet skrevet for anledningen, med høydepunkter fra klubbens historie. Vi gratulerer!

DEN NORSKE KIRKE

Færder

Færder 5.1

Et magasin for tanke, tro og kultur fra Den norske kirke i Færder

Ansvarlig utgiver: Nøtterøy, Teie, Torød, Tjøme og Hvasser menighetsråd. Opplag: 15 000

Neste blad kommer i midten av august. Leveringsfrist: 13. juli.

Redaksjonen tar ikke ansvar for stoff som ikke er bestilt

Færder kirkekontor

Telefon: 33 35 11 80

Postboks 133, Borgheim, 3163 Nøtterøy

Besøksadresse: Rektorveien 2, Borgheim

E-post: postmottak@faerder.kirken.no

Kirkeverge: Brooke Bakken

Administrasjonsleder: Merete Allum

Koordinerende sokneprest: Tom Olaf Josephsen

Redaksjon

Redaktør: Kjell-Richard Landaasen

Redaksjon: Anne Rød, Helene Magdalena Fevang, Torill Helene Heidal Landaasen

Færder 5.1 følger Redaktør-plakaten og Vær Varsom-plakaten

Ris, ros, tips: redaksjon@faerder.kirken.no

Produksjon

Design: Redaksjonsrommet
redaksjonsrommet.no

Trykk: Allkopi
Edixion 120 g

Vil du annonsere i bladet?

Bli synlig i nærmiljøet og støtt samtidig den lokale frivilligheten!

Kontakt annonse@redaksjonsrommet.no

Ledere for kirkens råd

Færder kirkelige fellesråd: Ellen E. Wisløff

Teie menighetsråd: Marit Handeland

Nøtterøy menighetsråd: Ellen E. Wisløff

Torød menighetsråd: Elisabeth Aasland

Tjøme menighetsråd: Marita McIntosh

Hvasser menighetsråd: Pål Petter Syse

Trenger du noen å snakke med?

Sokneprest Tom Olaf Josephsen: 479 74 925

Sokneprest Karl Olav Skilbreid: 479 74 927

Sokneprest Maia Koren: 479 74 928

Sokneprest Tonje Røgeberg: 489 59 827

Diakon Dag Litlekare: 479 749 32

Diakon Rune Lian: 977 95 212

Diakon Margaretha Almenningen: 479 74 933

Haster det? Ring Kirkens SOS på 22 40 00 40 eller chat på nettkirken.no

Jeg er Herren din Gud som har grepet din høyre hånd
og sier til deg: «Vær ikke redd! Jeg hjelper deg.»

Jesaja 41,13

DEN NORSKE KIRKE
Færder kirkelige fellesråd